چرا کشوری توسعه نیافته ایم؟

دکتر وحید محمودی

داستان اقتصاد توسعه، داستان عقب ماندگی کشورهایی است که به نوعی دارای پیشرفت های اقتصادی و علمی و فنی کندی هستند، در مقابل آنهایی که به هر ترتیب توفیقات مطلوبی در زندگی اقتصادی خود به دست آورده اند. داستان عقب ماندن از کاروان علم و معرفت است. داستان فقر، نابرابری و تبعیض و داستان بی سوادی، بی حرمتی و تخطئه جایگاه انسان و عزت و کرامت اوست. داستان تلاش های بسیار و نتایج اندک، در جازدن ها و فرصت سوزیهاست. داستان توسعه، داستان تلاش برای الگو گرفتن از تجربه کسانی است که به توفیق اقتصادی رسیده اند و بررسی تجربه کسانی است که به هر حال آن راهکارها و الگوها را به طور صحیح یا ناقص بکار بسته و پاسخ مطلوب دریافت نکرده اند.

اما چگونه می توان از لابلای دیدگاه های نظری و تجربیات عملی کشورهای دیگر، الگو یا راهکاری را به عنوان تجربه موفق استخراج نمود و با کار بست؟ کشورهای توسعه نیافته چگونه می خواهند از تجربیات دیگران استفاده کنند وقتی از استفاده کردن و درس گرفتن از تجربیات خویش عاجز باشند!؟ به قول داگلاث نورث «داستان توسعه، داستان تحولات تاریخی نهاده هاست» و گذشته چراغ راه آینده است. ملتی که در کاربست سیاست و سیاستگذاری حال خود وقعی به گذشته و تجربه تاریخی خویش ننهد، قطعا از تجربه دیگران هم نمی تواند به صواب درس بگیرد.

در دهه ۱۹۴۰ حوزه جدیدی از مباحث اقتصادی تحت عنوان «اقتصاد توسعه» پای گرفت که هدف آن پاسخ به پرسشی بسیار مهم بود. سوال این بود که چرا علیرغم کاربست توصیه ها، الگوی سنتی اقتصاد نئوکلاسیک و حتی کنیزین بسیاری از کشورها از مشکلات عدیده اقتصادی و اجتماعی همچون فقر، بیکاری، نابرابری و تبعیض، رشد اندک اقتصادی و ... رنج می برند. چرا در کل جهان نمونه های کشورهای توسعه یافته هنوز در مقایسه با کشورهای توسعه نیافته بسیار اندک اند؟

در جریان پاسخ به این سوال مکاتب مختلفی در اقتصاد توسعه شکل گرفته اند. این مکاتب برخی بر رویکردهای سنتی تاکید می کنند و معتقدند که کاربست صحیح توصیه ها و راهکارهای مزبور نهایتا منجر به پیشرفت و ثروتمندتر شدن و درآخر بهبود زندگی مردمان جوامع مختلف خواهد شد. اما برخی دیگر بر مسائل غیر اقتصادی که مانع از کارکرد صحیح توصیه های نئوکلاسیک می شود انگشت نهادند. به رغم ایشان توسعه اقتصادی مستلزم تحولات ساختاری و نهادی است.

اما، پاسخ مجملی که می توان به سوال فوق داد، خود به این سوال برمی گردد که وجه مشترک توسعه یافتگی چیست؟ آیا جوامع خاص با ویژگی های خاصی توسعه پیدا می کنند و بقیه درجا می زنند.؟ آیا پیشرفت آنها به خاطر وجود عوامل و شرایط خاصی بوده است؟ آیا کشورهای توسعه یافته از نظر اندازه و جمعیت مشابه اند؟ آیا از نظر منابع طبیعی مشابه اند؟ آیا فرهنگ مشابه و مشترکی دارند؟ آیا ساختار حکومتی مشابهی دارند؟ آیا اخلاق و مبانی اخلاقی و رفتاری یکسانی در آنجا حاکم است؟ آیا راهکارهای کاملا یکسانی را برگزیده اند؟

بررسی نمونه های کشورهای توسعه یافته به روشنی به ما می گوید که هیچکدام از این موارد وجه یا فصل مشترک توسعه نیافتگی نیست. کشورهای بزرگ، کوچک، پرجمعیت، کم جمعیت، دینی، سکولار، دارای منابع طبیعی، فاقد منابع طبیعی، فرهنگ جمعی، فرهنگ فردی، نژاد زرد، نژاد سفید و ... در میان توسعه یافته ها دیده می شوند. حتی فرآیند توسعه آنها نیز مشترک و یکسان نبوده است.

اما آن چیزی که به راستی وجه مشترک توسعه یافتگی است نحوه نگاه آنها به اداره امور اقتصادی و اجتماعی و بخصوص تولید اقتصادی به روش های مدرن مدیریتی، علمی و فنی است. آنان برای علم مشروعیت قائل هستند و تصمیمات خود را براساس یک مبانی علمی مشخص اتخاذ می کنند. در تمامی این کشورها تولید به روش های علمی و فنی جدید صورت می گیرد و به عقیده بسیاری راز توسعه و وجه مشترک این کشورها حاکمیت نگرش علم و فن در جامعه است و به قول زنده یاد دکتر حسین عظیمی «توسعه اقتصادی تحول مبانی علمی و فنی تولید از وضعیت سنتی به وضعیت مدرن است.» اقبال لاهوری هم در این باره شعر زیبایی دارد:

قوت مغرب نه از چنگ و رباب
نی ز رقص دختران بی حجاب
محکمی او را نه از لادینی است
نی فروغش از خط لاتینی است
قوت افرنگ از علم و فن است
از همین آتش چراغش روشن است

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

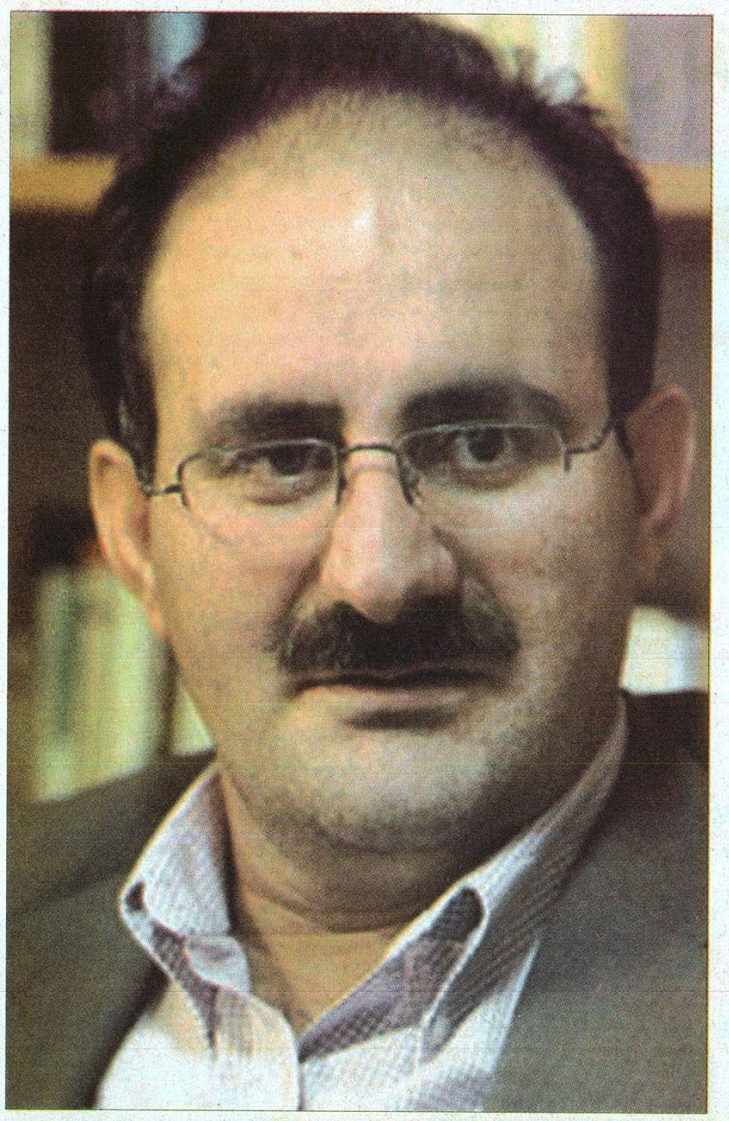

زمزمه

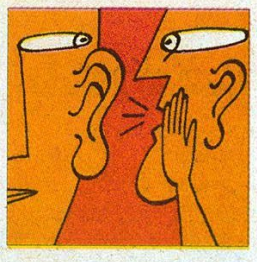

تدریس یکی از اعضای شورای شهر در دانشگاه

شنیده اول اینکه یکی از اعضای شورای شهر با لطف یکی دیگر از اعضای شورای شهر با داشتن مدرک لیسانس در یکی از واحدهای دانشگاهی مشغول به تدریس شده است.

رایحه خوشی دیگر در شهرداری

شنیده بعدی اینکه یکی از فعالان ستاد رایحه خوش خدمت در انتخابات شورای شهر نیز به زودی به عنوان مسئول روابط عمومی شهرداری اسلامشهر معرفی خواهد شد.

گفتنی است پیش از این نیز مداح معروف که او نیز از فعالان این ستاد بوده به عنوان مدیر خدمات شهری یکی از مناطق شهرداری مشغول به کار شده است.

وقتی یکی از اعضای شوراء در مورد بکارگیری او سوال کرد، وی گفت: «ایشان نیروی سالمی هستند و این یعنی ۵۰ درصد کار حل است».

جلسه سه نفره انتخاباتی در اسلامشهر

شنیده بعدی اینکه جلسه سه نفره ای چندی پیش با حضور شهردار و یکی از اعضای شورا و یکی از کاندیداهای انتخابات مجلس هشتم در اسلامشهر برگزار شد.

طراح سایت، کلاه شهرداری را برداشت

شنیده دیگر اینکه در زمان معاون سابق اجتماعی فرهنگی شهرداری فردی برای طراحی سایت شهرداری، قراردادی با این معاونت به امضاء رساند و بر خلاف روال معمول قبل از انجام تعهدات خود مبلغی که باید پس از پایان کار به او پرداخت می شد را دریافت کرد و متواری شد.

تلاشهای معاونت اجتماعی فرهنگی فعلی برای پیدا کردن این طراح سایت که به تعهداتش عمل نکرده اما پول خوبی دریافت کرده بی نتیجه مانده است.

ثبت نام ۴ کاندیدای اسلامشهری در انتخابات مجلس

شنیده آخر اینکه ۴ اسلامشهری به نامهای داود قادری، سعید کرمی، مهندس عین ا... شفیعی و سید حسن موسویان خطیر در انتخابات مجلس هشتم از حوزه انتخابیه تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر کاندیدا شده اند

میز خبر

لطفا دست از سیاه نویسی و سیاسی کاری بردارید!

پس از انتشار دهمین شماره ویژه نامه اعتماد ملی یکی از اعضای شورای شهر تماس تلفنی ضمن انتقاد از نحوه عملکرد این نشریه از ما خواست که دست از سیاه نویسی و سیاسی کاری برداریم.

همین عضو شورای شهر که تا پیش از این مطالب بسیاری از وی در ویژه نامه های اعتماد ملی به چاپ رسیده در اکثر مواقع این نشریه را مورد تمجید قرار می داد اما به نظر می رسد چون در دهمین شماره اعتماد ملی سوالاتی از وی و سایر اعضای شورای شهر پرسیده ایم و از عملکرد شهرداری در بارش های اخیر انتقاد کرده ایم باید به سیاه نویسی و سیاسی کاری متهم شویم.

آیا غیب ا... زاده راه شهردار الیگودرز را می رود؟

سال گذشته شهردار وقت شهر الیگودرز در اقدامی جالب اعلام کرد اگر هریک از شهروندان این شهر کوچه یا خیابانی را پیدا کنند که آسفالت آن ایراد داشته باشد به آن شهروند سکه طلا اهدا خواهد کرد.

شهرداری اسلامشهر اخیرا اعلام کرده در اقدامی ضربتی در سال ۸۷ کلیه معابر اصلی شهر را آسفالت و جداول مربوطه را باز سازی خواهد کرد. باید منتظر ماند و دید که آیا غیب ا... زاده نیز خواهد توانست خیابانهای اسلامشهر را همچون شهر الیگودرز از وجود چاله های پرشمار رهائی بخشد.

عدم پاسخگوئی شهردار به نامه اعتراض آمیز تعدادی از شهروندان

در شماره پیشین ویژه نامه اعتماد ملی نامه اعتراض آمیزی با امضای بیش از ۱۰۰ نفر از شهروندان اسلامشهر در خصوص عملکرد شهرداری در روزهای برفی بدستمان رسید و طبق وظیفه ای که احساس می کردیم عین نامه شهروندان محترم را در صفحه چهار نشریه با عنوان «شهردار اسلامشهر مدیری دلسوز یا هنرمندی ماهر» منتشر کردیم.

انتظار می رفت با توجه به اینکه شهروندان در این نامه از شهردار اسلامشهر خواستار پاسخگویی در مورد عملکرد مجموعه تحت اختیارش در روز های برفی شده بودند نه تنها هیچ پاسخی از سوی شهردار و سایر مدیران شهرداری در این زمینه بدستمان نرسید بلکه شنیده شده که شهردار محترم در جمع های مختلف اعلام کرده که به هیچ عنوان چنین مطلبی را مطالعه نکرده است.

با توجه به این که چند نسخه از نشریه مورد اشاره به دفتر وی تحویل شده بعید به نظر می رسد آقای شهردار نامه شهروندان را مطالعه نکرده باشد، بنابراین انتظار می رود آقای شهردار پاسخگوی سئوالات مردم باشد. آماده هستیم تا پاسخهای وی را منتشر کنیم.

مجروح شدن دو خبرنگار اسلامشهری

دو نفر از خبرنگاران شهرستان اسلامشهر شامگاه پنج شنبه هفته گذشته هنگام توزیع نشریات خود در خیابان باغ فیض توسط عده ای ناشناس مورد حمله قرار گرفته و پس از مجروح شدن، راهی بیمارستان شدند. به گزارش خبرنگار ما سیاوس رزاقی و حبیب برزگر خبرنگاران ویژه نامه اشراق که با ضربات چاقو مورد حمله افراد ناشناس قرار گرفته بودند روز جمعه از بیمارستان مرخص شدند.

در این باره جمع کثیری از خبرنگاران اسلامشهر ضمن محکوم کردن این حرکت ناشایست از مسئولان ذیربط خواستار پیگیری موضوع و دستگیری هر چه سریعتر ضاربان دو خبرنگار شدند.

محمد قمی: تایید صلاحیت همه نامزدها زمینه انتخاباتی پر شور را فراهم می کند

حضور حداکثری مردم فهیم و شریف ایران اسلامی در راهپیمایی شکوهمند سالگرد پیروزی انقلاب را گرامی می دارم. همچنین ضایعه مولمه ارتحال جانسوز یار دیرین امام حضرت آیت ا... توسلی (رضوان ا... علیه) در حال دفاع از کیان انقلاب و امام(ره) را تسلیت می گوئیم و در این مقاله کوتاه به نکاتی اشاره می کنیم.

۱-اهانت و جسارتی که نسبت به تولیت آستان حضرت امام(ره) توسط برخی از افراطیون تازه به دوران رسیده شده است حمله به شخص نیست، بلکه جسارت به بیت امام(ره) و تفکر و راه اوست. کسانیکه هیچگاه با امام(ره) نبوده اند و نقشی در پیدایش و پیروزی انقلاب نداشته اند و دیدگاه مردم سالاری دین امام(ره) را بر نمی شتافتند امروز در قالب حمله به نوه ی فاضل او از امام(ره) عقده گشایی تاریخی کرده اند و جا دارد دستگاههای اطلاعاتی و امنیتی کشور نسبت به این جریان مشکوک که بسا به تعبیر رئیس مجمع تشخیص نظام ریشه در خارج از کشور هم داشته باشند، حساسیت لازم را نشان دهد.

۲-آسیب شناسی انقلاب توسط یادگار امام(ره) از جمله دخالت نظامیان پیش او وداع با نظامی گری در سیاست، سخن صائب، دقیق و منطبق با اندیشه های امام(ره) عزیز است که از محکمات انقلاب اسلامی و تاویل ناپذیر است. متاسفانه آهنگ تدریجی نظامیان در سنوات پیش از رحلت امام(ره) در منازعات سیاسی که نخست تحت پوشش عناوین مختلف و غیرمستقیم صورت می گرفت امروز به حدی عریان شده است که فرمانده محترم سپاه پاسداران حمایت از جریانات اصولگرایی را به وظیفه الهی بسیجیان و نیروهای تحت امر قلمداد می کند و این در حالی است که علاوه بر نهی صریح امام امت(ره) و مقام معظم رهبری در خصوص عدم دخالت نظامیان در امور سیاسی، تجربه بشری نیز نشان می دهد که دخالت نظامیان در مناقشات سیاسی پیامدهای منفی فراوان دارد که اغتشاش و هرج و مرج در کشور همسایه ما یعنی پاکستان نمونه عینی این تجربه است.

۳-با نام گذاری امسال به نام اتحاد ملی و انسجام اسلامی و با عنایت به شرایط پیرامون کشور، امید می رفت نهادهای اجرایی و نظارت زمینه برگزاری انتخابات با شکوهی را فراهم آورند متاسفانه رد صلاحیتهای گسترده نخست در هیات های اجرایی و تکمیل آن در هیات های نظارت این انتظار و امید را کمرنگ ساخت و امروز در حالیکه کمتر از یک ماه به برگزاری انتخابات مانده است تکلیف بسیاری از حوزه ها و نامزدهای انتخاباتی معلوم نسیت و طبیعی است فرصت رقابت برابر و عادلانه را از بسیاری سلب کرده است. اصلاح طلبان کشور که با تشکیل ستادهای مختلف و شور و نشاط به استقبال انتخابات می رفتند، در بسیاری از حوزه ها فاقد کاندیدا یا حداقل کاندیدای مشهور هستند و خود را در شرایط نابرابر و ناعادلانه می بینند و این در حالی است که رقبای آنان با خیالی آسوده و حذف افراد سرشناس اصلاح طلبان و آماده کردن اقلام تبلیغاتی تردیدی در پیروزی خود ندارند.

سهیلا جلودارزاده نماینده مجلس هفتم

تفرقه باعث می شود انتخابات را از دست بدهیم

ادامه از صفحه ی اول

نماینده تهران با بیان اینکه هر ظلمی به هم کردیم آنرا نادیده بگیریم و گذشت کنیم، خاطر نشان کرد: باید عامل اخلاق شویم برای حفظ وحدت و اتحاد و رسیدن به قدرت و برای اینکه بتوانیم آرمانهایی که ۴۰ سال برای آن سختی کشیدیم را حفظ کنیم، باید بخشش کنیم، البته اگر دیدیم کسانی می خواهند کار را خراب کنند، محکم می ایستیم و اجازه نمیدهیم.

وی خطاب به زنان با تاکید بر اینکه باید وحدت، مشی ما شود گفت: امروز به عنوان زنان باید همه با هم از حقمان دفاع کنیم و با هم حرکت کنیم.

این عضو فراکسیون اقلیت مجلس با حساس خواندن انتخابات مجلس هشتم اظهار کرد: اگر انتخابات را ببازیم همه چیز را باخته ایم.

وی ابراز عقیده کرد: در ۳ سال اخیر تولید شکل نگرفته و تورم بالا رفته، اما حرف نزدیم چون گفتیم شاید مسئله درست شود.

نماینده تهران با بیان اینکه برای اینکه بتوانیم انقلاب را نجات دهیم باید نقطه عطف را بشناسیم انتخابات را نقطه عطف دانست و افزود: بدانیم تفرقه باعث می شود که مجلس هشتم را از دست دهیم بنابراین باید تعداد مان و همفکرمان را زیاد کنیم همه با هم بع عنوان زنان انقلاب باید رای مان را یکی کنیم و انقلاب را در مسائل نجات دهیم.

وی تاکید کرد این نقطه عطف و انتخابات ۲۴ اسفند شجاعت، ایثار و از خودگذشتگی می خواهد تا ۲۴ اسفندی ایجاد کنیم که نه تنها تاریخ قبلی ۲۴ اسفند را بپوشاند بلکه تولد نظام مردم سالاری دینی و به معنای واقعی و برخاسته از شعور مردمی باشد و تلاش کنیم انشاءا... به آن برسیم.

نجمه گودرزی: آزادی مطلوب زنان امروز به معنای بی بند وباری نیست

عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی در همایش زنان انقلاب، انقلاب زنان با بیان اینکه این ادعا که در حال حاضر تبعیض های جنسیتی افزایش یافته است گفت: بر اساس پژوهشهای انجام شده مدیریت آینده نیازمند بکارگیری بیشتر زنان است.

به گزارش اعتماد ملی گودرزی افزود: در دولت هشتم زنان توانستند به مناصب و پستهای تصمیم گیری مثل ریاست محیط زیست، ریاست دانشگاهها و فرمانداری ها و بخشداریها راه یابند، اما در دولت فعلی حق ریاست دانشگاه و فرمانداریها از زنان سلب شد و نه تنها جایگاهی برای زنان ایجاد نشد، بلکه جایگاهی را نیز که داشتند سلب شد، در حالی که شعار دولت نهم مهرورزی و عدالت محوری است.

گودرزی خاطر نشان کرد: آزادی که امروز زنان طلب می کنند آزادی به معنای بی بند و باری و لا ابالی گری نیست، آزادی سیاسی و اجتماعی مطالبه آنهاست، فرصتهای مساوی برای فعالیتها و کسب منصبهای مدیریتی است.

عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی با بیان اینکه در کشورهای نروژ، دانمارک و فنلاند، اکثر مناصب در اختیار زنان است، ابراز داشت: اما در ایران علی رغم آنکه قانون اساسی راه را برای تصدی اکثر پستها برای زنان باز گذاشته ولی تنها دو هشتم درصد در مشاغل مدیریتی جای گرفته اند و این شدت تبعیض را نشان می دهد.

گودرزی با تاکید بر اینکه دولت عدالت محور باید تفاوتی با دیگر دولتها از نظر عمل به شعارهایش آنهم شعار عدالت محوری داشته باشد، ابراز امیدواری کرد که روزی شاهد تساوی حقوق سیاسی اقتصادی و اجتماعی زن و مرد باشیم.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه در نیمه دوم قرن بیستم توجه به زنان به عنوان نیروی کار، مدیر و سیاست مدار هم در تئوری و هم در عمل تغییر یافته است ولی باز هم زنان حق اندکی در انتخاب شدن به عنوان مقامات عالی رتبه مدیریتی و سیاسی داشته اند.

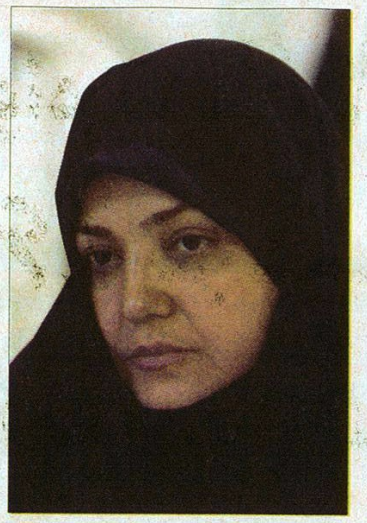

گودرزی تصریح کرد: پژوهشهای بسیاری موید این است که مدیریت آینده به علت رشد روزافزون زنان شاغل تحصیلکرده نیازمند بکارگیری هر چه بیشتر نیروی بالقوه زنان در مدیریت است.

عضو شورای مرکزی اعتماد ملی گفت: در عرب جاهلیت موضوع زنده به گور کردن دختران مورد نکوهش قرآن کریم قرار گرفت اما هنوز هم کشورهای عربی حاشیه ی خلیج فارس حقوق سیاسی و اجتماعی برای زنان متصور نیستند و اگر امروز کشور خودمان را با کشورهایی مثل کویت و عربستان مقایسه کنیم بسیار پیشرفته تر از آنان هستیم.

وی ادامه داد: بر اساس اطلاعات مرکز آمار ایران بیش از ۳۶ درصد زنان شاغل در کشور دارای تحصیلات دانشگاهی هستند و این در صورتی است که این میزان برای مردان ۱۳ درصد است. از سوی دیگر افزایش تعداد زنان در دانشگاههای کشور نشان می دهد که نرخ مشارکت زنان در دهه آتی حدود ۲۵ درصد افزایش خواهد یافت و در دهه آینده بازار کار ایران با خیل زنان تحصیل کرده مواجه خواهد شد.

گودرزی با بیان اینکه امروزه موفقیت سازمانها در گرو استفاده ی مطلوب از تخصص مردان و زنان به یک اندازه است گفت: امید به روزی که در جامعه اسلامی و کشور عزیزمان شاهد تساوی حقوق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زن و مرد باشیم.

از خوانندگان گرامی روزنامه خواهشمندیم انتقادها و پیشنهادهای خود را با ما در میان بگذارند.
۲۲۲۱۵۷۳

نشانی: اسلامشهر. خیابان آیت اله کاشانی. کوچه شایان ۲۶. پلاک ۳۴

روزنامه صبح ایران اعتماد ملی
مرکز پذیرش آگهی های روزنامه اعتماد ملی
تلفن: ۰۹۱۲۴۲۸۲۷۸۲ - ۲۲۲۱۵۷۳ / ۰۲۲۸